

SONNEWIJSER
OOSTERWIJS

SONNEWIJSER

SCHOOLGIDS

SCHOOLGIDS 2025-2026

Datum: juni 2025

ROUTE ARBEID OSS

Inhoudsopgave

1	Een uitnodiging	4
2	Dit zijn wij!	5
	Stichting Oosterwijs	5
	Onze doelgroep	5
	Competentiegericht onderwijs	6
	Leren in verbinding	6
	Betekenisvol leren	6
	Permanente aandacht voor reflectie	7
	De basis voor passend onderwijs	7
	Samenwerking realiseren	7
3	Het onderwijsprogramma	8
	Evenwicht tussen praktijk en theorie	8
	Een passend leerstofaanbod	9
	De opbouw van het onderwijsprogramma	9
	De leerroute Vervolgonderwijs	10
	Onderwijstijd	11
	De onderwijsresultaten	11
	vso-diploma	12
4	Een veilig leerklimaat	13
	Verwacht gedrag	13
	Leraren hebben de regie	14
	Onze zorg voor de sociale en fysieke veiligheid	14
5	De begeleiding en zorg voor onze leerlingen	15
	De toelating	15
	De functie van het ontwikkelingsperspectief, kortweg OPP	15
	Monitoring van de voortgang	16
	De begeleiding en zorg gedurende de schooltijd	17
	Mogelijkheden	18
	De begeleiding en zorg bij uitstroom en nazorg	20
6	Inspraak leerlingen	23
	Leerlingen en het ondersteuningsaanbod	23
	Onze leerlingenraad	23
7	Ouders	24
	Oudercontact	24

Recht op informatie	24
Medezeggenschapsraad (MR)	25
8 De zorg voor de kwaliteit van ons onderwijs.	26
Verantwoording en dialoog	26
De pijlers van onze kwaliteitszorg	26
Onze plannen voor het komende schooljaar	28
9 Wat u nog meer wil weten	29
Schooltijden	29
De pauzes	30
Gezonde school	30
Toezicht	30
Schoolspullen	30
Kluisjes	30
Mobiele telefoons	30
Gymkleding en schoenen	31
Europees Sociaal Fonds	31
Verzekeringen	31
Vakantierooster schooljaar 2025 - 2026	31
Studiedagen schooljaar 2025 – 2026	32
Verzuim	32
Buitengewoon verlof	33
Stagiaires	33
Vervanging van leraren	33
Leerlingenvervoer	34
Vrijwillige ouderbijdrage	34
Sponsoring	34
Privacy	34
Klachtenprocedure	34
Vertrouwenspersonen	35
Gedragsverwachtingen	35
Pestprotocol	35
Schorsing	35
Verwijdering	36
Meldcode	37
10 Tot slot	38
11 Contactgegevens	39

1 Een uitnodiging

De Sonnewijser Route Arbeid is speciaal! Wij zijn speciaal omdat wij een school voor voortgezet speciaal onderwijs zijn, maar dat maakt ons natuurlijk niet bijzonder. Wat ons als Route Arbeid bijzonder maakt, is onze liefde voor de doelgroep; onze betrokkenheid bij de groep jongeren waarvoor een succesvolle schoolloopbaan niet vanzelf spreekt.

Voortgezet onderwijs bereidt jongeren voor op de toekomst en dus ook op de arbeidsmarkt. Wanneer we aan jongeren vragen wat hun toekomstdromen zijn, dan staat een leuke baan vaak ergens bovenaan hun verlanglijstje. Vele mensen beschouwen werk als dé basis voor een kwaliteitsvol en gelukkig leven, en dat is niet anders voor onze jongeren.

In deze schoolgids staat hoe we bij de Sonnewijser Route Arbeid voor onze jongeren de brug slaan van onderwijs naar werk. Dat doen we op een manier die bij de jongere past. Zo kunnen jongeren bij ons een diploma halen op niveau 1 van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Met dit diploma kunnen ze verder leren bij een beroepsopleiding op mbo 2-niveau, maar ze kunnen er ook voor kiezen direct op de arbeidsmarkt aan de slag te willen.

Onze schoolgids bestaat uit twee delen. In het eerste deel van deze schoolgids staat 'hoe ons onderwijs er uit ziet' en 'waar we voor staan'. In deel 2 vindt u de praktische en wettelijk verplichte informatie. De schoolgids is geschreven voor alle ouders en verzorgers van onze leerlingen. Omwille de leesbaarheid spreken wij in de teksten alleen van ouders.

Mocht u na het lezen nog vragen hebben, dan kunt u altijd contact opnemen. Het gaat immers om de toekomst van uw kind.

Hartelijke groet,
namens het management van de Sonnewijser Route Arbeid Oss,
Femke van Berkel en Hennie Visser.

2 Dit zijn wij!

Stichting Oosterwijs

De Sonnewijser is onderdeel van Stichting Oosterwijs, een stichting van 6 scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs voor kinderen en jongeren in de leeftijd van 4 tot 20 jaar. Bij Oosterwijs hebben we een groot hart voor leerlingen die wat meer begeleiding nodig hebben: het maakt ons trots hen te zien groeien! Samen zetten we stappen, samen behalen we successen. ‘Kansrijk door passend leren’ is daarom ons motto.

Alle scholen binnen Stichting Oosterwijs zijn neutraal bijzonder. Neutraal bijzonder scholen behandelen alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen gelijkwaardig.

De zes scholen van Stichting Oosterwijs zijn de Sterrenkijker Oss en Uden, de Sonnewijser route vervolgonderwijs Oss en Tiel en de Sonnewijser route arbeid Oss en Tiel. Kijk op <https://www.oosterwijs.nl> voor meer informatie.

Bestuurder

De bestuurder van Stichting Oosterwijs is Rein Tichelaar.

Contactgegevens

Telefoonnummer: 0412 827 979

Adres: Wethouder van Eschstraat 58, 5342 AT, Oss

Onze doelgroep

Ons motto is ‘kansrijk door passend leren’ met als doel ‘iedere leerling op weg te helpen naar een kansrijke en gelukkige toekomst’. Wij zijn een school voor leerlingen die belemmeringen ervaren in hun leer- en ontwikkelproces en die een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO van het samenwerkingsverband hebben gekregen. Een (substantieel) deel van de leerlingen stroomt tussentijds in. Daarnaast verzorgen wij onderwijs aan leerlingen die tijdelijk niet (meer) kunnen functioneren in een klassensetting. Deze leerlingen bieden we een vorm van passend onderwijs middels een traject op maat (TOM).

Onze school is een school voor voortgezet speciaal onderwijs en bedoeld voor jongeren van 12 tot en met 20 jaar. Alle leerlingen hebben als uitstroomprofiel Arbeidsmarktgericht. Onderwijs in het arbeidsmarktgericht profiel is gericht op een brede persoonlijke vorming en maatschappelijke participatie. Daarnaast bereidt het de leerling voor op een passende en duurzame plaats op de arbeidsmarkt¹. Deze opdracht is bepalend voor het succes van de onderwijsopdracht waar wij als school voor staan.

¹ Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2014). Kerndoelen voor het voortgezet speciaal onderwijs. Den Haag

Competentiegericht onderwijs

Ons onderwijs kijkt vóóruit: naar leren voor een beroep. Onze kernactiviteit is opleiden naar arbeid. Onze leerlingen komen in een werksituatie terecht. Dat kan op verschillende manieren en via verschillende leerroutes. Voor onze leerlingen geldt dat zij op competenties beoordeeld gaan worden. Wij stellen leerlingen in staat hun competenties optimaal te ontwikkelen zodat zij niet alleen hun arbeidsvermogen volledig kunnen benutten, maar zich ook staande kunnen houden in werksituaties en in het verlengde daarvan in de samenleving. Bij competenties of vaardigheden gaat het om specifieke persoonsgebonden eigenschappen die tot uiting komen in succesvol gedrag en die van belang zijn in de interactie met anderen.

Leren in verbinding

Leren in verbinding is voor onze leerlingen de sleutel naar de toekomst. Leren in verbondenheid met zichzelf, met de ander en de wereld om hen heen. Het is onze opdracht om leerlingen voor te bereiden op hun deelname aan de samenleving, hen te helpen hun vermogen te ontwikkelen om zowel autonoom als sociaal betrokken te zijn. Wij investeren niet alleen in de verbinding binnen ons onderwijs, maar ook in de verbinding tussen ons onderwijs en de samenleving. Wij kijken 'over onze eigen grenzen' heen. We halen sprekers uit het bedrijfsleven de school binnen en gaan met leerlingen op bezoek bij bedrijven en instellingen. Daarnaast zoeken we doelgericht naar (ondernemende) samenwerkingsvormen en -activiteiten waarbij we voor leerlingen een aanbod realiseren dat wij zelf niet kunnen bieden. Een voorbeeld daarvan is het realiseren van een leeromgeving waarbij wij samen met het mbo en het bedrijfsleven onderwijs organiseren en uitvoeren.

Betekenisvol leren

Onze leerlingen leren het meest als zij bezig zijn met onderwerpen die voor hen -in het hier en nu- relevant zijn. Echt relevant wordt een onderwerp pas als leerlingen het rechtstreeks in de echte wereld kunnen meemaken. Wij stellen leerlingen dan ook zoveel mogelijk in staat om te leren in levensechte situaties. Zij leren 'praktijkgericht, betekenisvol en samen met anderen.' Het is onze overtuiging dat leerlingen via 'het leren door doen' veel beter kunnen laten zien waartoe ze in staat zijn. In de overdracht van kennis ligt het accent eerst op het handelen (kundig en vaardig gedrag), dan op de beleving en motivatie (gedrag heeft resultaat) en daarna op de achterliggende theorie. Het opdoen van kennis is dus een door ons beoogd en doelgericht neveneffect met als vertrekpunt 'leren in de echte wereld'.

Permanente aandacht voor reflectie

Onze leraren willen alleen het allerbeste voor onze leerlingen. Dat realiseren ze door kwalitatief hoogwaardig onderwijs en een relatiegerichte begeleiding te bieden. Sociale verbondenheid, de ervaring van verbondenheid, is het sterkst voelbaar in interacties met anderen. ‘Leraar zijn’ op de Sonnewijser Route Arbeid is ook een relationeel beroep. Leraren brengen niet alleen kennis over maar begeleiden leerlingen actief in hun leerproces. Zij focussen op: doelgericht leren, doelgericht observeren, effectieve feedback en reflectie. Het zijn deze pijlers die ‘het leren en de ontwikkeling’ van leerlingen vooruithelpt. De nadruk ligt op ‘leren zien wat je gedaan hebt’, terugkijken en relevante ervaringen navertellen. Met het navertellen doen leerlingen een beroep op de geleerde kennis, maar dan in een voor hen betekenisvolle context. In een ‘op doen’ gerichte leeromgeving is feedback cruciaal. De feedback waarmee onze leraren het leren van hun leerlingen ondersteunen richt zich op de taak zelf, op het onderliggende proces of op de manier waarop de leerling het leren aanpakt (de zelfregulatie). Er is permanente aandacht voor reflectie: het ‘nadenken over het eigen functioneren, het eigen gedrag, de eigen aanpak met als doel om dit te verbeteren’ door zowel leerlingen als leraren.

De basis voor passend onderwijs

Onze jongeren kunnen ontmoedigd zijn en zijn soms ook vastgelopen in het systeem waarin de cognitieve vaardigheden de boventoon voeren. Het is aan ons hen passend onderwijs te bieden, juist omdat het niet vanzelf gaat. Naast alle andere vragen is er de vraag waar leerlingen behoefte aan hebben. Om daarachter te komen, moeten we weten ‘wat hen beweegt’ en het gesprek met hen voeren. We praten met hen over hun kwaliteiten, over hun droom. We verleiden hen om in beweging te komen, bieden hen kansen, reiken hen de hand en vragen hen het roer in eigen hand te nemen.

Samenwerking realiseren

Veel vastgelopen situaties komen niet in beweging als we alleen werk maken van de jongere in zijn rol als leerling. De meeste situaties vragen om een bredere kijk en meerdere maatregelen voor de verschillende levensdomeinen. We kiezen doelgericht voor een integrale benadering. Wij benaderen jongeren vanuit de diversiteit aan rollen en posities die hen kenmerken. Dus niet alleen als leerling, maar ook als gezinslid, vriend of vriendin etc. Met deze integrale benadering erkennen we dat een jongere meer is dan enkel leerling in een bepaalde fase van zijn of haar onderwijs carrière.

Onze medewerkers werken met overtuiging en passie intern én extern samen. Onze drive is: kennis delen, verbinden en elkaar versterken. Sleutelwoorden in het onderwijs aan kwetsbare jongeren zijn ‘groei door verbinding’. Het doel is: komen tot optimale ondersteuning en kansen voor elke leerling. Het komt aan op doen, doorgaan en niet opgeven. Het merendeel van de probleemsituaties kunnen wij als school niet alleen oplossen. Daarvoor zijn ook anderen nodig. Wij zijn daarin proactief; wij wachten niet af. Wij zijn ervan overtuigd dat wij door de handen ineen te slaan, door kennis en expertise aan elkaar te koppelen ‘het verschil kunnen maken’. Wij zetten in op intensieve persoonlijke contacten met netwerkpartners zoals samenwerkingsverbanden, scholen, gemeenten, bedrijfsleven en zorginstellingen. Via de persoonlijke ontmoetingen bouwen we doelgericht aan wederzijds vertrouwen en begrip.

3 Het onderwijsprogramma

In onze voorbereiding op het zelfstandig kunnen meedraaien in de maatschappij, hebben de domeinen Wonen, Werken, Vrije tijd en Burgerschap een belangrijke plaats. Binnen het onderwijs staan de praktijkvakken, de beroepspraktijkvorming, de burgerschapsvorming en de vakken Nederlands en rekenen centraal. Onze leraren vullen het onderwijsaanbod in op een manier die bij de leerlingen past en hen grip geeft op het eigen leerproces. Het onderwijsaanbod krijgt daarmee betekenis voor leerlingen en motiveert hen zich te verbinden met de wereld buiten de school. Vertrekpunt voor het onderwijsaanbod is 'dat wat de leerling kan'.

Evenwicht tussen praktijk en theorie

Wij zoeken in ons onderwijsaanbod steeds naar evenwicht en verbinding tussen theorie en praktijk. Onze ervaring is dat de onbalans tussen theorie en praktijk voor veel van onze jongeren een struikelblok is. We zoeken nadrukkelijk naar de balans tussen 'schoolse' en 'praktijkgerichte' leerprocessen. We zijn erop uit het doorworstelen van leerboeken zoveel mogelijk te doorbreken. Dit is voor leerlingen vaak een enorme opluchting en van belang in het kader van onze opdracht: 'hen voor het onderwijs te behouden of hen daarin terug te brengen'.

Ons onderwijsaanbod brengt leerlingen vanaf dag één in contact met 'werken', met de beroepscontext zodat zij kunnen ervaren wat het betekent om (in dat beroep) te werken. Wij geven leerlingen veel ruimte om te leren zodat zij ook de algemene competenties ontwikkelen die ze nodig hebben om in de maatschappij te kunnen functioneren.

Met ons onderwijsaanbod Nederlandse taal en rekenen/wiskunde zijn we gebonden aan de eisen die de overheid stelt. Wij hebben bij deze vakken een inspanningsverplichting. Het is onze opdracht om met leerlingen toe te werken naar het beheersingsniveau van referentieniveau 1F. Daarnaast kunnen wij, binnen de doelen die de overheid stelt, eigen keuzes maken. Bepaalde doelen kunnen voor leerlingen namelijk wel haalbaar zijn, maar minder zinvol gelet op hun vervolgloopbaan.

Op de Sonnewijser Route Arbeid werken we met thema's. Via de thema's verbinden we de leerinhouden uit onze leerlijnen met een betekenisvolle context en brengen we samenhang aan tussen vakken. In de onderbouw zijn de thema's gekoppeld aan beroepssectoren. We delen de leerdoelen Nederlandse taal en rekenen toe aan thema's, zodat voor leerlingen de link 'van dat wat je leert' met het latere maatschappelijk functioneren, zichtbaar wordt. In ons onderwijs leggen we de link naar de zelfredzaamheid op de verschillende levensterreinen, zoals wonen en vrije tijd.

Een passend leerstofaanbod

De cognitieve mogelijkheden van onze jongeren lopen sterk uiteen. Daarom hebben we de leerstof voor de vakken Nederlandse taal en rekenen/wiskunde toegedeeld aan drie leerlingstromen. Via deze stromen stemmen we het leerstofaanbod voor de leerlingen af op hun individuele mogelijkheden. Aan het einde van leerjaar 3 bepalen we het niveau van de uitstroombestemming en passen we -indien van toepassing- het uitstroomprofiel aan. Onze leerlingen stromen op verschillende niveaus uit. Ze stromen uit naar:

- Arbeid in een beschutte werkomgeving.

Leerlingen die in deze richting uitstromen zijn leerlingen die kunnen werken in een beschermde omgeving. Het zijn leerlingen die meer begeleiding en aanpassingen op hun werkplek nodig hebben dan van een reguliere werkgever kan worden verwacht.

- Arbeid in het vrije bedrijf.

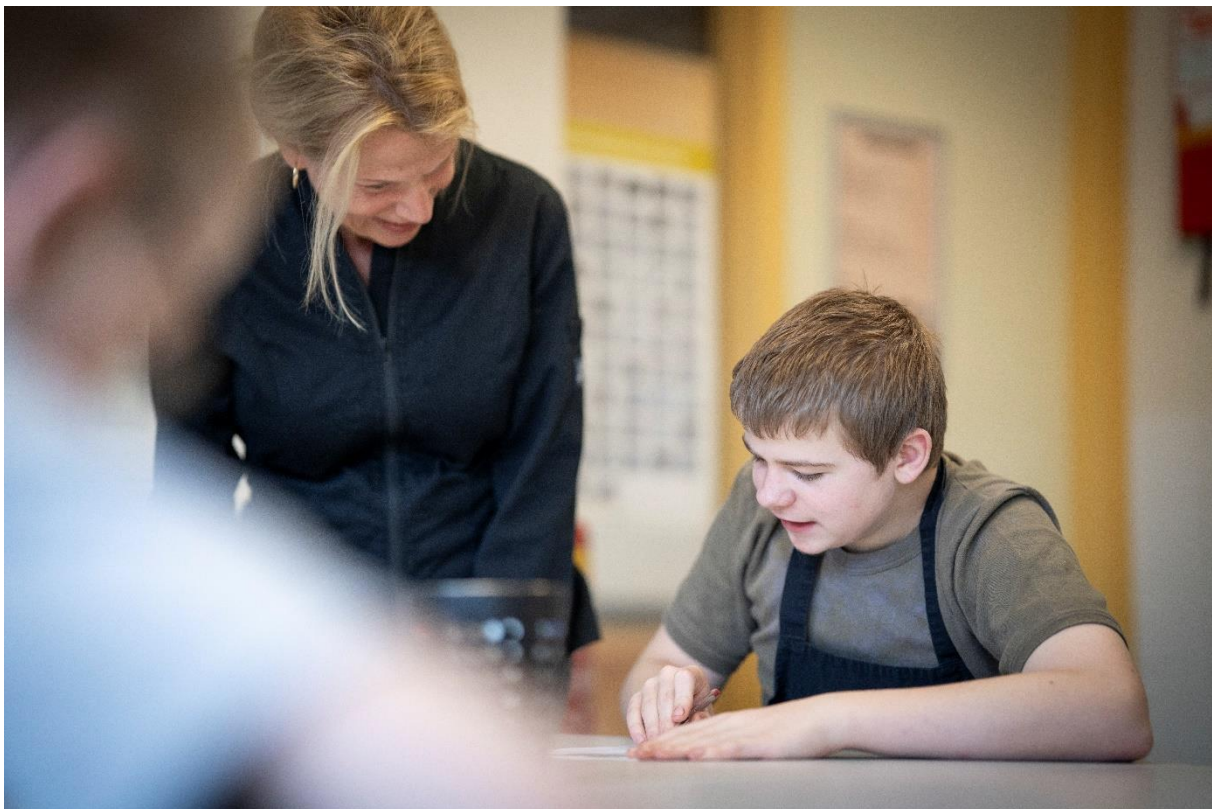
Deze leerlingen gaan werken bij een werkgever op de reguliere arbeidsmarkt.

Vervolgonderwijs op het niveau 1 en 2 van het middelbaar beroepsonderwijs. Deze leerlingen stromen door naar een beroepsopleiding binnen een ROC.

De opbouw van het onderwijsprogramma

Bindend voor de inhoud van het onderwijsprogramma zijn de leergebiedspecifieke en leergebiedoverstijgende kerndoelen voortgezet speciaal onderwijs. Het onderwijsprogramma sluit aan bij de drie fases die we binnen onze onderscheiden:

- fase 1: oriëntatiefase (leerjaar 1 en 2);
- fase 2: transitiefase (leerjaar 3);
- fase 3: beroepsgerichte fase (leerjaar 4 en 5).

De oriëntatiefase

In deze fase maken de leerlingen onder meer kennis met de beroepssectoren via de vakken sectororiëntatie en arbeidstraining. Beide vakken zijn volgens Expertisecentrum Beroepsonderwijs (ECBO) van groot belang. Zo is 'inzicht in de eigen voorkeuren en mogelijkheden' het fundament onder de keuzes die leerlingen maken bij het bepalen van de eigen ontwikkelrichting en gaan leerlingen bij de arbeidstraining aan de slag met het zich eigen maken van werknemerscompetenties. Daarnaast werken we nog volop aan algemeen vormende schoolse vakken zoals Nederlandse taal en rekenen/wiskunde.

De transitiefase

In de transitiefase werken we geleidelijk toe naar de eerste daadwerkelijke arbeidsinpassing. De arbeidstraining gebeurt niet langer enkel op school. In leerjaar 3 gaan leerlingen werkervaring opdoen op werkervaringsplaatsen (WEP), de zogeheten WEP-stages. Leerlingen gaan werken in een bedrijf, instelling of op een school. Aan het einde van de transitiefase bepalen we - samen met de leerlingen en ouders- de uitstroombestemming. Het uitstroomniveau bepaalt de invulling van de beroepsgerichte fase. Als blijkt dat leerlingen het diploma mbo-1 willen en kunnen behalen, werken we met hen toe naar de criteria waaraan voldaan moet worden.

De beroepsgerichte fase

In de beroepsgerichte fase lopen leerlingen twee tot vier dagen per week stage. Op de terugkomdagen werken we nog altijd aan de algemeen vormende vakken als Nederlandse taal en rekenen/wiskunde, burgerschap en het onderhoud daarvan. Bij deze vakken gaat het om maatwerk. Leerlingen kunnen zich twee keer per jaar inschrijven voor een IVIO-examen Nederlandse taal, rekenen en wiskunde, sociale vaardigheden op het werk, Burgerschap, digitale vaardigheden en Engels. Naast of tijdens de externe stage kunnen leerlingen een branchegerichte cursus volgen en/of werken aan een praktijkverklaring.

De leerroute Vervolgonderwijs

Met de leerroute Vervolgonderwijs creëren we voor onze jongeren de mogelijkheid om in de veilige setting van de Sonnewijser Route Arbeid een Entreeopleiding te volgen en een mbo 1-diploma te halen.

We verzorgen deze opleiding in samenwerking met het Regionaal Onderwijscentrum (ROC) Rivier te Tiel vier entreeopleidingen:

- Profiel 'assistent dienstverlening' (Crebonummer 25251)
- Profiel 'assistent logistiek' (Crebonummer 25254).
- Profiel 'assistent Verkoop/Retail (Crebonummer 25748)
- Profiel 'assistent Metaal, Elektro en Installatietechniek (Crebonummer 25744)

Leerlingen kunnen de mbo 1-opleiding bij ons in één jaar doorlopen. De leerlingen volgen minimaal 16 uur stage per week. Het programma van de entreeopleiding ligt vast in het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs. Naast het reguliere opleidingsprogramma kunnen leerlingen extra keuzedelen volgen. Met keuzedelen kunnen zij een deel van de eigen opleiding verbreden of verdiepen. Wij bieden voor alle vier de profielen ICT of solliciteren als keuzevak aan.

De examens zijn altijd in april of mei. Het examen bestaat uit een praktisch en theoretisch deel. Om examen te kunnen doen, moeten leerlingen aantonen dat zij in het examenjaar 450 uur stagegelopen hebben bij een erkend leerbedrijf. Via de verplichte stageverslagen schetsen leerlingen een beeld van 'dat wat ze gedaan en vooral geleerd hebben van de praktijkopdrachten tijdens de stage'. Het praktisch deel bestaat uit een Proeve van bekwaamheid.

- Het theoretisch deel bestaat uit :
 - een leesopdracht op het niveau 1F of 2F;
 - een schrijfofdracht op niveau 1F of 2F;
 - een presentatie over een maatschappelijk relevant onderwerp;
 - een aantal rekenopdrachten niveau 1F of 2F;
 - een opdracht ICT.

Onderwijstijd

Wij voldoen aan onze wettelijke urennorm van 1000 uren onderwijs per jaar. Deze onderwijstijd hebben wij verdeeld over het schooljaar. Lessen, stages en activiteiten behoren tot de onderwijstijd. In de lessen op school wordt een evenwicht gezocht tussen praktijkleren en theoretische lessen. Daarnaast worden de theoretische lessen zoveel mogelijk gekoppeld aan de hedendaagse praktijk zodat de leerlingen hier ook leren door doen. Uitstapjes naar bedrijven, instellingen en dergelijke behoren dan ook standaard tot ons lesprogramma. Alles in het teken om de leerlingen voor te bereiden op de maatschappij.

De onderwijsresultaten

De onderwijsinspectie verwacht dat wij ten minste met 80% van onze leerlingen aan het einde van de schoolperiode het beoogde streefniveau behalen. In deze tabel staan de eindresultaten uit in de laatste drie schooljaren.

Schooljaar	Aantal einduitstromers	Op en boven niveau OPP	Onder niveau OPP
2021 - 2022	33	88%	12%
2022 - 2023	29	93%	7%
2023 - 2024	22	95%	5%

De afgelopen jaren zien we dat de norm niet behalen wanneer we alleen kijken naar de leerlingen die "op" het niveau van het OPP uitstromen. Een deel van onze leerlingen stroomt namelijk boven niveau uit omdat zij in plaats van uitstroom arbeid uitstromen naar mbo-niveau 2.

De leerlingen verlieten onze school in het bezit van de volgende externe bewijzen van kennis en vaardigheden. Bij de certificaten en praktijkverklaringen gaat het om een bepaald deel van de inhoud van een beroepsopleiding of om vaardigheden waarvoor geen beroepskwalificatie bestaat.

Schooljaar	Aantal leerlingen	Aantal leerlingen met diploma mbo1	Aantal behaalde IVIO certificaten	Aantal behaalde beroepscertificaten
2021 – 2022	33	8	60	21
2022 - 2023	29	16	95	9
2023 - 2024	30	8	72	6

Met ingang van schooljaar 2024-2025 is Route Arbeid Tiel een zelfstandige onderwijskundige eenheid geworden. Het schooljaar daarvoor werd de data van Tiel en Oss samengevoegd.

Uitstroomprofiel arbeid 23-24	Doorstroom naar volgend leerjaar	Tussentijdse uitstroom naar regulier voortgezet onderwijs	Tussentijdse uitstroom naar speciaal voortgezet onderwijs	Uitstroom naar vervolgonderwijs (mbo)	Uitstroom naar arbeid	anders
Leerjaar 1	10		1			
Leerjaar 2	11/12					1/2
Leerjaar 3	5	3				12
Leerjaar 4	10					
MBO/MBOTOM	3			10	5	1
TOM/uitstroom	4				10	5

vso-diploma

Sinds het schooljaar 2021 – 2022 kunnen leerlingen het onderwijs op het vso afsluiten met een vso-diploma. Dit diploma geeft geen instroomrecht in het vervolgonderwijs. Er zijn drie voorwaarden om als school een vso-diploma toe te kunnen kennen. Deze voorwaarden zijn:

- 1 de leerling voldoet - rekening houdend met de eigen mogelijkheden - aan de minimale aanwezigheidsplicht van 95% van de onderwijstijd;
- 2 de leerling beschikt over een portfolio waaruit duidelijk wordt waar de leerling gedurende de schoolperiode aan heeft gewerkt en wat de leerling beheerst.
- 3 De leerling heeft de opleiding afgerond met een examengesprek.

Het portfolio heeft een belangrijke functie bij het informeren van partijen die bij de vervolgstap zijn betrokken, zoals toekomstige werkgevers.

4 Een veilig leerklimaat

We vinden het belangrijk om samen met de leerlingen een samenleving te creëren waarin kernwaarden als liefde, geduld en respect dominant zijn. Deze waarden dragen we uit en zijn de pijlers van ons schoolklimaat. Dit klimaat is warm en veilig: onze school is een plaats waar je mag zijn wie je bent en waar de identiteit van leerlingen is gewaarborgd. De leerlingen worden gestimuleerd om hierbij de verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen schoolklimaat en ontwikkeling.

‘Alles wat wij doen’ moet bijdragen aan het fundament dat leerlingen nodig hebben om straks zo zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren in de maatschappij. Passend onderwijs bieden aan jongeren met onderwijsbelemmeringen als gevolg van gedragsproblematiek en/of psychiatrische problemen is allesbehalve eenvoudig. Effectief omgaan met (leer- en) gedragsproblemen vraagt van leraren dan ook specifieke expertise. Zo is het van belang dat de leraar bepaald leerlinggedrag herkent en daarop een passende reactie kan geven. Alle leraren en medewerkers van de Sonnewijzer Route Arbeid volgen of volgden daartoe de aanvullende opleiding Arrangeren door Classificeren. Deze opleiding op master-niveau ondersteunt hen bij de vertaalslag vanuit theorie (psychopathologie) naar het gedrag van leerlingen in de dagelijkse praktijk van de klas. Voor elke nieuwe collega verzorgen onze gedragswetenschapper en intern begeleider een interne cursus. Op die manier waarborgen we dat ook nieuwe medewerkers de kennis en vaardigheden verwerven die ze nodig hebben bij het realiseren van kwalitatief goed onderwijs voor onze leerlingen.

Verwacht gedrag

Binnen het leerklimaat spelen de algemene competenties een fundamentele rol. Niet ‘kennis’ maar ‘gedrag’ staat centraal en ‘leren’ krijgt betekenis in termen van ‘ontwikkelen’. We leren leerlingen systematisch en cyclisch ‘wat een competentie concreet inhoudt in termen van verwacht gedrag’. Elk schooljaar komen alle competenties aan bod. We gebruiken posters als promotiemiddel om bekend te maken welke competentie op dat moment centraal staat. Deze posters hangen overal in de school en komen terug in het lesaanbod. Door leerlingen vanaf de eerste schooldag kennis te laten maken met de competenties verbinden we ‘het aanleren, oefenen en onderhouden van competenties’ met realistische, dagelijkse schoolsituaties.

Leraren hebben de regie

In een veilige leeromgeving hebben leraren de regie. Zij weten wat er moet gebeuren, hebben het eindresultaat voor ogen en kennen de tussenstappen om daar te komen. Kortom: onze leraren nemen de leiding, ze bewaken de leerlijnen en werken met de leerlingen fasewijs toe naar zelfverantwoordelijk gedrag en handelen.

Alle leerlingen zijn gebaat met een leeromgeving die duidelijk is en voorspelbaar. Dat geldt temeer voor onze leerlingen: zij hebben structuur nodig om grip op hun wereld te krijgen. Met duidelijke kaders en grenzen helpen we onze leerlingen bij het analyseren en hanteren van structuren in de leefwereld. Soms kunnen leerlingen grenzeloos zijn. Door hen te begrenzen waar ze dat zelf niet kunnen, ervaren ze rust en veiligheid. Die veilige structuur biedt hen houvast die nodig is om fasegewijs meer autonoom te kunnen zijn. Wij stellen leerlingen in staat om -met gerichte begeleiding van de volwassenen in hun omgeving- een groei in hun autonomie door te maken. Aanvankelijk doen we dat binnen de context van adequate structurering en leiding. Naarmate leerlingen meer in staat zijn het eigen gedrag te sturen, is er meer ruimte voor de eigen inbreng, voor (maximale) autonomie.

Onze zorg voor de sociale en fysieke veiligheid

Jaarlijks monitoren we de veiligheidsbeleving en het welbevinden van onze leerlingen. Voor het vso zijn geen instrumenten beschikbaar. We kunnen onze data niet vergelijken met die van referentiescholen en relateren onze scores nu aan die van scholen voor regulier onderwijs. In het schooljaar 2024 - 2025 lagen de scores van de leerlingen bij het onderdeel Welbevinden iets onder het landelijk gemiddelde. Op de onderdelen Veiligheidsbeleving en Aantasting van de sociale en fysieke veiligheid, scoren we positief ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

De beleving van veilige werkomgeving is onderdeel van het medewerkerstevredenheidsonderzoek. In het rapport van maart 2024 ligt het gemiddelde rapportcijfer op 8,2; de landelijk gemiddelde score ligt hier op 7,1.

De Sonnewijser Route Arbeid voldoet aan alle wettelijke eisen die de overheid aan scholen stelt op het punt van de sociale en fysieke veiligheid. Wij beschikken over een Veiligheidsplan op stichtingsniveau. Respect, verantwoordelijkheid en veiligheid zijn de pijlers van ons onderwijs en dat dragen we hiermee uit. Als een leerling, medewerker, vrijwilliger of bezoeker grensoverschrijdend gedrag laat zien, handelen wij conform de afspraken van het protocol dat op het niveau van Oosterwijs is vastgesteld. In dit protocol ligt vast hoe de scholen incidenten voorkomen, afhandelen, registreren, evalueren en hoe zij de uitvoering van het veiligheidsbeleid evalueren en monitoren. Het Veiligheidsplan van de stichting en de daarbij behorende protocollen - waaronder het protocol Huiselijk geweld en kindermishandeling - staan op de server van Stichting Oosterwijs. De protocollen zijn bekend bij onze medewerkers.

5 De begeleiding en zorg voor onze leerlingen

Onze school in Oss is aangesloten bij het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs 30-06 Brabant noordoost; onze school in Tiel bij het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs 2508 Rivierenland. Met de wet Passend Onderwijs hebben de samenwerkingsverbanden de verantwoordelijkheid voor de bekostiging van het speciaal onderwijs. Het zijn dan ook de samenwerkingsverbanden die -via de afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring- bepalen of een leerling op één van onze scholen onderwijs kan gaan volgen.

Stichting Oosterwijs heeft een duidelijke visie op Passend Onderwijs voor elke leerling: Alle leerlingen krijgen de ondersteuning die zij nodig hebben, zo thuis nabij mogelijk, waarbij we onderwijs en ondersteuning op maat geven.

Een leerling wordt geplaatst op route Arbeid, wanneer de leerroute kan voldoen aan de ondersteuningsbehoeften van een leerling. Dit is altijd gericht op het functioneren en de ontwikkeling van een kind in een groep.

De toelating

Het zijn de ouders of de school van herkomst die het initiatief nemen om de leerling bij ons aan te melden. Als er in fysiek opzicht een plaats voor de leerling beschikbaar is, ontvangen de ouders een aanmeldformulier met daarin een verzoek om bepaalde informatie beschikbaar te stellen. Deze informatie hebben wij nodig bij het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring. Als het dossier compleet is, nodigt onze gedragsdeskundige ouders en leerling uit voor een kennismakingsgesprek of intakegesprek. Het plaatsingsbesluit vindt plaats in de Commissie voor de begeleiding (Cvb). In de Cvb zitten deskundigen vanuit verschillende disciplines. Het kan zijn dat onze deskundigen tot de conclusie komen dat wij de leerling niet het onderwijs en de ondersteuning kunnen bieden die hij of zij nodig heeft. In dat geval helpen we bij het vinden van een passende plaats op een andere school. Dit doen we ook als het samenwerkingsverband negatief oordeelt en geen toelaatbaarheidsverklaring afgeeft.

De functie van het ontwikkelingsperspectief, kortweg OPP

Binnen zes weken na de plaatsing nodigen we ouders en leerling uit voor een overleg. In dit overleg bespreken we het OPP. Een OPP bestaat uit twee delen. In het algemeen deel staat welke ontwikkelingsmogelijkheden we voor de leerling zien en welk uitstroomniveau bij de leerling past; in het handelingsdeel staat hoe we daaraan met de leerling gaan werken. Het OPP is daarmee een belangrijk instrument: het geeft namelijk sturing aan het doelgericht werken en volgen van de ontwikkeling van de leerling. Elk jaar evalueren we het OPP en stellen we een volgend handelingsdeel op. Door een handtekening onder het handelingsdeel te zetten, geven ouders (en leerling) aan het eens te zijn met onze plannen voor het komende jaar.

Over het algemene deel van het OPP voeren we 'op overeenstemmingsgericht overleg' met ouders en leerling. We bespreken dan ook hoe de leerling zelf naar zijn of haar ontwikkeling kijkt en welke ondersteuning hij of zij denkt dat passend is voor verdere ontwikkeling. De inbreng van de leerling nemen we eveneens op in het OPP. Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsgedeelte, dat wil zeggen dat zij mogen meebeslissen over de ondersteuning die aan hun kind geboden wordt.

Stel dat een ouder of leerling het niet eens is met het ontwikkelingsperspectief, dan voorziet de wet daarin. In dat geval kan de ouder een klacht indienen bij het bestuur of een onderwijsconsulent om advies vragen. Ouders kunnen hun geschil ook voorleggen aan de landelijke geschillencommissie passend onderwijs. Deze commissie maakt binnen tien weken haar oordeel kenbaar aan het schoolbestuur.

Monitoring van de voortgang

We vinden het belangrijk om zicht te houden op de ontwikkeling en werken hard om onze onderwijskwaliteit te versterken. We doen dit door middel van het werken in 4D: Data, Duiden, Doelen, Doen. Deze kwaliteitscyclus doorlopen we op niveau van de leerling, de groep én school.

Leerlingontwikkeling

Al onze leerlingen hebben een OPP, zoals eerder in deze schoolgids beschreven. Het OPP geeft sturing aan de individuele leerlingontwikkeling en wordt aanvullend ingezet op onze basisondersteuning en het basisaanbod.

Gedurende het schooljaar maken leerlingen toetsen waarmee thema's worden afgesloten. Deze toetsen zijn veelal schriftelijk, maar soms ook mondeling zoals bij de toetsen 'spreken en gesprekken'. We kiezen ervoor om niet bij alle vakken toetsen te gebruiken om de voortgang van de leerlingen te monitoren. Alleen bij de basisvaardigheden (Nederlands, rekenen/wiskunde en burgerschap) worden toetsen afgenomen om de thema's af te sluiten. Bij andere vakken volgen we de voortgang middels observaties en opdrachten die de leerlingen maken tijdens de lessen.

De leervorderingen bij de kernvakken (Nederlands en rekenen-wiskunde) worden daarnaast in de onderbouw methodeonafhankelijk getoetst middels de citotoetsen. Hiervoor gebruiken we de toetsen VSO/Pro. Leerlingen maken de cito-toetsen op het lesniveau dat zij volgen. In de rapportage van de cito-toetsen staat hoe de prestatie van de leerling zich verhoudt tot de persoonlijke ontwikkeling van de leerling.

In de bovenbouw werken we met nul-metingen en voortgangstesten om de voortgang in ontwikkeling van de leerlingen te volgen. Dit doen we op het gebied van Nederlands, rekenen-wiskunde en Engels. Daarnaast maken de leerlingen twee keer per jaar IVIO-examens. Zij kunnen hiermee certificaten halen die aangeven op welk niveau zij het betreffende vak beheersen. IVIO-examens kunnen worden gemaakt op het gebied van Nederlands, rekenen-wiskunde, Engels, Sociale vaardigheden op het werk en burgerschap.

Naast de leervorderingen op cognitief gebied volgen wij onze leerlingen ook op niet-cognitieve ontwikkelingen. Hieronder verstaan wij de competenties en de schoolse vaardigheden. Deze worden elk jaar twee keer gescoord door zowel de mentor als de leerling zelf.

Aan de hand van wat de leerlingen laten zien op het gebied van de competenties in de klas, tijdens praktijkvakken én eventuele stages, worden de competenties individueel beoordeeld. De vorderingen

op het gebied van schoolse vaardigheden worden vanaf leerjaar 3 op een vergelijkbare manier gemonitord.

De ontwikkeling van de sociale competenties monitoren we met behulp van de SCOL. De SCOL laat zien in welke mate leerlingen beschikken over voldoende kennis en vaardigheden om in de sociale wereld succesvol te kunnen functioneren.

Alle resultaten op leerlingniveau worden geregistreerd in het digitaal leerlingvolgsysteem Presentis.

Groepsontwikkeling

De data die we op leerlingniveau ophalen, benutten we ook voor de groepsontwikkeling. De mentor bespreekt de ontwikkeling van de groep regelmatig met de intern begeleider.

Twee keer per schooljaar houden we een groepsbespreking. Hierin worden de behaalde resultaten van leerlingen vergeleken met het individuele streefdoel. Daarbij worden de resultaten van de cito's, de nulmetingen en voortgangstesten, observaties en gemaakte opdrachten gebruikt. Binnen de groepsbespreking wordt gekeken naar de effectiviteit van het gegeven onderwijs en naar gebieden waarop we hogere opbrengsten willen realiseren. Bij de groepsbespreking sluit de mentor, co-mentor, intern begeleider en gedragswetenschapper aan.

Daarnaast worden de resultaten van de groepsbespreking ook gebruikt op school- en organisatieniveau.

Op basis van de groepsbespreking wordt het groepsplan bijgesteld. In dat plan staat op welk niveau de leerling cognitief uitgedaagd dient te worden én in hoeverre de leerling de nabijheid van de leerkracht nodig heeft om te kunnen presteren. De doelen uit de groepsbesprekingen worden opgenomen in het groepsplan en bij een volgende groepsbespreking wordt hierop geëvalueerd.

De intern begeleider en de gedragswetenschapper voeren observaties uit in de klassen. Aan de ene kant leert de gedragswetenschapper en de intern begeleider de leerlingen goed kennen, kunnen zij de docent coachen in de juiste aanpak en aan de andere kant leren de leerlingen op hun beurt ook de intern begeleider en de gedragswetenschapper kennen. Als zij dan een keer buiten de klas hulp nodig hebben leert de ervaring dat de stap naar hulp minder groot is.

De begeleiding en zorg gedurende de schooltijd

Binnen de school hebben we een Commissie van begeleiding (Cvb). Indien er een vraag is vanuit het team over een de ontwikkeling van een leerling, zowel pedagogisch als didactisch, kan deze ingebracht worden in de Cvb. De mentor is de spil bij de begeleiding en zorg voor de leerling. Indien nodig brengen zij de vraag in afstemming met ouders in. Een leerlingbespreking kan in zowel een smalle als een brede setting van de commissie plaatsvinden. In de smalle Cvb gaat het om enkelvoudige hulpvragen zoals bijvoorbeeld de leerling komt niet verder bij rekenen, de ontwikkeling bij rekenen stagneert. De bespreking leidt in dat geval tot afspraken over de vervolgaanpak. De meer complexe hulpvragen bespreken we in de brede Cvb. De brede Cvb heeft zowel een diagnostische als adviserende taak. Deze bespreking leidt altijd tot een advies of besluit. Zo kan het zijn dat we besluiten om externe expertise in te schakelen zoals de schoolarts, jeugdhulpverlener of gezinsvoogd. Als uit evaluatie blijkt dat de acties niet tot het gewenste resultaat leiden, zijn er twee opties. De Cvb kan besluiten dat een minder ambitieuze leerroute beter bij de leerling past of aangeven dat doorverwijzing naar een andere (onderwijs)setting beter voor de leerling is.

Mogelijkheden

Wij bieden onze leerlingen veel mogelijkheden in ons onderwijs. Onze kracht ligt op het gebied van 'kalmeren', 'stabiliseren' en 'terugkeren'. Dit gebeurt ook door de achterwacht.

We hebben korte lijnen met ouders. Dit wil zeggen dat we hen meenemen in alle ontwikkelingsaspecten middels gesprekken; OPP-gesprekken, aanvangsgesprekken, voortgangsgesprekken en waar nodig gesprekken met het Cvb.

Het komt voor dat de ontwikkeling van een leerling toch stagneert of zelfs achteruitgaat. Dit zorgt voor situaties:

- Waar het welbevinden van de leerling zelf, de medewerkers of andere leerlingen in het geding komt.
- Waar de veiligheid van de leerling zelf, de medewerkers of de andere leerlingen in geding komt.
- Waarin de ontwikkeling stagneert omdat het gedrag dusdanig op de voorgrond staat.

Als blijkt dat er sprake is van een stagnatie in de ontwikkeling van een kind, zijn ouders hiervan op de hoogte. Wij stemmen het handelingsplan voor een leerling af met ouders en de leerling zelf.

Binnen de zorgstructuur staat preventief en proactief handelen centraal. Onze leerlingen zijn in beginsel zorgleerlingen waarbij er vertrouwen is dat door de setting van het speciaal onderwijs de leerlingen naar hun mogelijkheden zullen profiteren van het onderwijs dat hen wordt geboden.

Binnen Route Arbeid kennen we twee ondersteuningsniveaus, daarnaast richten we onze ondersteuning op inclusief onderwijs, dit staat beschreven onder punt 3.

1. Basisondersteuning

De basisondersteuning van onze school bestaat uit:

- Iedere leerling een OPP en persoonlijke ontwikkeldoelen
- Veel structuur:
 - in tijd (dagindeling, volgorde van lessen/taken/activiteiten, aansturen van werktempo)
 - in ruimte (eigen werkplek, activiteiten op een vaste plek)
 - in regels en afspraken
 - in positieve gedragsverwachtingen
 - in opvoedingsomgeving (vriendelijk, voorspelbaar, consequent, begrensd, neutraal)
- Directe en positieve feedback geven
- Bekrachtigen en benoemen van gewenst gedrag
- Begrenzen van negatief gedrag en alternatief bieden
- Eenduidig en duidelijk taalgebruik
- Erkenning en herkenning, ondersteuning en begrip
- Afwisselende werkvormen
- Achterwacht gedurende schooluren
- Prikkelarme pauzeruimte
- Kleine klassen (max 12 lln)
- Verdeling klas in A- en B-groep met max. 6 leerlingen per groep.
- Max 2 AVO-docenten per klas
- Theorielessen in vast lokaal

- Praktijkvak: leerlingen worden opgehaald en weer teruggebracht
- Vaste structuur/lesindeling elk theorie- en praktijkvak
- Commissie van Begeleiding (CVB) voor consultatie en observatie
- Samenwerking met ketenpartners (GGD, Ipl, Ons Welzijn, jongerenwerker)
- Toezicht vóór schooltijd, na schooltijd en in pauzes
- Eenduidige handelswijze door het gebruik van protocollen, zoals Meldcode
- Vertrouwenspersonen binnen school.
- Elke leerling heeft een mentor
- Overdracht van oude mentor naar nieuwe mentor bij doorstroom naar een volgend leerjaar
- Elke leerling heeft een stagebegeleider
- Gedragsverwachtingen en schoolregels worden visueel weergegeven
- Leerlingen worden structureel gevolgd middels verschillende besprekingen en oudergesprekken
- School meet jaarlijks het welbevinden en veiligheid van leerlingen binnen school
- Differentiatie in leerlijnen/instructie op 3 niveaus in elke klas
- Professionalisering docenten en onderwijsondersteunend personeel

2. Intensieve ondersteuning (Traject Op Maat)

Naast onze basisondersteuning hebben wij de mogelijkheid om leerlingen intensieve ondersteuning te bieden middels een specifiek traject binnen Route Arbeid, te weten de TOM-klas.

De ondersteuning in de TOM-klas is als volgt:

- Eigen achterwachtruimte, beschikbaar gedurende de schooluren
- Onderwijs traject is altijd gecombineerd met een zorgtraject
- Flexibele schooluren, op de leerling afgestemd
- Aangepast onderwijsprogramma: vakken/lesprogramma op de leerling afgestemd
- Inzet 'eigen' professionals in en rond de leerling/groep
- Kleinere klassen binnen de VSO-omgeving (max. 4 leerlingen per docent)
- Mogelijkheden (om tijdelijk) 1 op 1 te werken
- Maatwerk op didactisch gebied
- Onderwijs als doel om ontwikkeling weer op gang te brengen.
- Er is een zorgpartner betrokken
- Intensieve betrokkenheid in en samenwerking met het systeem van de leerling met structurele overlegmomenten met evaluatie met school-ouders/verzorgers-zorgpartner
- Doelen zijn bijvoorbeeld: meedoen in maatschappij, certificaten behalen, aansluiting leeftijdgenoten, werknemersvaardigheden opdoen, (her)opstarten onderwijs.

3. Ondersteuning gericht op inclusief onderwijs

Mocht een leerling extra uitdaging nodig hebben op didactisch- en of sociaal emotioneel gebied kan hiertoe worden overgegaan op het verdiepende ondersteuningsniveau. Het doel van het verdiepende ondersteuningsniveau is het bieden van extra uitdagingen. Hoe deze wordt vormgegeven hangt af van het gebied waarop de leerling extra uitdaging nodig heeft. In de meeste gevallen zoeken wij hierin afstemming met een reguliere voortgezet onderwijschool en kijken welke samenwerking we hierin kunnen aangaan.

De begeleiding en zorg bij uitstroom en nazorg

In het uitstroomjaar ontvangt de leerling actieve ondersteuning door de mentor/stagecoach bij stage en het zoeken naar werk. Er worden uitstroomgesprekken gepland voor de leerlingen met doorstroompunten/ ontwikkelbedrijven. In het uitstroomgesprek wordt ook de mogelijke inzet van de jobcoach (via gemeente/ontwikkelbedrijf) besproken. Daarnaast vindt er inzet en overdracht via een overdrachtsdocument plaats én worden ouders ondersteunen bij de aanvraag Indicatie banenafpraak of evt. beschut werk.

1e jaar na uitstroom

De oud-leerling wordt twee keer per jaar telefonisch benadert om te vragen hoe het gaat. Als een oud-leerling met een hulpvraag contact opneemt met de school of als de hulpvraag blijkt n.a.v. het telefonisch benaderen, dan wordt een afspraak op school gepland met mentor uitstroom of stagecoach om de hulpvraag in beeld te brengen. De uitstroommentor/stagecoach:

- Biedt ondersteuning bij hulpvragen op het gebied van werk zoeken: LOB gesprek/activiteit, hulp bij het maken van een cv of het inzetten van het netwerk inzetten bij het zoeken naar werk.
- Kan eventueel doorverwijzen naar een regionale loopbaanadviseur (via Werkcentrum Noordoost Brabant). Dit als bovenstaande activiteiten geen oplossing bieden.
- Organiseert bij andere hulpvragen doorverwijzing naar andere partners, bv. richting zorg.
- als er vanuit gemeente een jobcoach gekoppeld is aan de oud-leerling, dan zal de uitstroommentor/stagecoach met de jobcoach afstemmen wie welke ondersteuning/begeleiding biedt.

2e jaar na uitstroom

- Oud-leerling wordt één keer per jaar telefonisch benadert om te vragen hoe het gaat.
- Als een oud-leerling met een hulpvraag contact opneemt met de school of als de hulpvraag blijkt n.a.v. telefonisch benaderen, dan wordt dezelfde hulp/begeleiding geboden als in het 1e jaar na uitstroom (zie hierboven).

Zorgniveaus

Naast de ondersteuningsniveaus werken we met zorgniveaus, zie hieronder;

Niveau 1: Preventieve zorg op het niveau van de klas

Als de ontwikkeling van een leerling niet verloopt volgens de verwachting zal de mentor te rade gaan bij de directe collega's. Dit wordt collegiale consultatie genoemd waarbij in overleg wordt gegaan en de vraag 'wat heeft deze leerling nodig' of 'hoe kunnen we deze leerling het beste helpen' centraal staat. De interventies en/of afspraken die uit dit overleg naar voren komen worden in het OPP genoteerd.

Niveau 2: Commissie van Begeleiding

Als de afspraken die gemaakt zijn tijdens de collegiale consultatie niet voldoende blijken te zijn, is er overleg met één van onze interne deskundigen: de intern begeleider, gedragswetenschapper, verzuimcoördinator, uitstroomcoördinator of schoolmaatschappelijk werker. Dit overleg noemen wij een smal CvB. Jullie worden hiervan vooraf op de hoogte gebracht en krijgen na dit overleg een terugkoppeling van de gemaakte afspraken of de interventies die worden ingezet. De afspraken en/of interventies worden genoteerd in het OPP.

Als wederom blijkt dat de afspraken en/of ingezette interventies onvoldoende zijn wordt er een breed CvB gehouden. Tijdens het breed CvB wordt de hulpvraag vanuit verschillende invalshoeken bekeken. De mentor brengt jullie vooraf op de hoogte van de bespreking in het breed CvB en ook na afloop krijgen jullie van de mentor een terugkoppeling van het advies vanuit het CvB. De afspraken en/of interventies worden genoteerd in het OPP.

De Commissie van Begeleiding (CvB) bestaat uit een multidisciplinair team van verschillende deskundigen, waaronder de locatiedirecteur, de coördinator CvB, de intern begeleider, de schoolmaatschappelijk werker, de gedragswetenschapper, de betrokken mentor. Bij complexe casuïstiek worden ook vakdocenten, verzuimcoördinator, uitstroomcoördinator en/of de achterwacht medewerker betrokken voor advies.

Niveau 3: De inzet van externe deskundigen

Als de school vastloopt in het bieden van extra ondersteuning zal er hulp worden gevraagd aan onze ketenpartners of eventuele andere externe deskundigen. Onze vaste ketenpartners zijn ONS Welzijn, de GGD, en het samenwerkingsverband. Het betrekken van onze ketenpartners of externe deskundigen gaat altijd in goed overleg met ouders.

Jeugdarts

De Sonnewijzer kan indien nodig advies inwinnen van de jeugdarts op het gebied van medisch onderzoek en psychosociale aspecten.

- Jeugdarts GGD, Hart voor Brabants: mevrouw Mieke Peters.
- Telefoonnummer: 0900 463 64 43 (keuzeoptie 2, bereikbaar tussen 8.00 – 14.00 uur).

Ons Welzijn

De Sonnewijzer heeft een vast aanspreekpunt vanuit Ons Welzijn. Ons Welzijn kan meedenken over het inzetten van externe hulpverlening.

- ONS Welzijn: Mevrouw Thessa Rongen
- Telefoonnummer: 088 374 25 25

Schoolbegeleider vanuit het samenwerkingsverband

De Sonnewijser heeft een vast aanspreekpunt vanuit het samenwerkingsverband SWV VO 30 06. Het samenwerkingsverband kan meedenken over passend onderwijs.

- Schoolbegeleider SWV VO 30 06: Mevrouw Greetje Lange
- Telefoonnummer: 0412 61 70 77

Niveau 4: Doorverwijzen

Als blijkt dat de leerling meer nodig heeft dan de Sonnewijser route Arbeid kan bieden kan het CvB besluiten het ontwikkelingsperspectief bij te stellen of door te verwijzen naar een andere school of onderwijs overstijgende voorziening. Ouders en leerling worden hierin begeleid door een CvB-lid. Samen vinden we een passende plek.

6 Inspraak leerlingen

Leerlingen en het ondersteuningsaanbod

Op de Sonnewijser vinden we het belangrijk dat leerlingen meedenken over hun eigen ontwikkeling en ondersteuning. Leerlingen hebben daarom een actieve rol bij het formuleren van hun persoonlijke ontwikkeldoelen en de ondersteuning die zij daarbij nodig hebben. Dit doen we onder andere tijdens gesprekken met de mentor en bij het opstellen of bijstellen van het ontwikkelperspectief (OPP).

Daarnaast krijgen álle leerlingen de kans om input te geven op het algemene ondersteuningsaanbod van de school. Wij geven hier invulling aan door het voeren van klassengesprekken en gebruik te maken van vragenlijsten voor leerlingen. Hieruit is naar voren gekomen dat:

- Niet alle leerlingen weten *welk aanbod* er precies is — bijvoorbeeld op het gebied van mentale begeleiding, leerroutewijziging of extra hulp. We gaan onderzoeken of een visueel overzicht of een leerlingvriendelijk boekje hierbij zal helpen. Dit komt op de agenda voor volgend schooljaar.
- Leerlingen ervaren vaak een persoonlijke en veilige leeromgeving. Ze waarderen de nauwe begeleiding door mentoren en andere collega's én zijn zeer tevreden over de mogelijkheid om naar de achterwacht te gaan voor rust.
- Leerlingen hechten sterk aan vaste gezichten. Ze ervaren de kleinschaligheid en het zien van vaste begeleiders als steunend, zeker wanneer ze weten waar ze aan toe zijn.

Op basis van deze input kijken we als school naar trends en signalen die aanleiding geven om het ondersteuningsaanbod verder te verbeteren. Op deze manier zorgen we ervoor dat alle leerlingen structureel worden betrokken bij zowel hun eigen ontwikkeling als de kwaliteit van de ondersteuning op schoolniveau.

Onze leerlingenraad

Wij zijn trots op onze leerlingenraad! Leerlingen die interesse hebben, mogen zich kandidaat stellen.

De leerlingenraad bestaat uit vertegenwoordigers uit leerjaar 1 tot en met 4. Ongeveer vijf keer per jaar komt de raad bijeen. Voorafgaand aan de vergaderingen bespreken de vertegenwoordigers de agenda in hun klas, en kunnen medeleerlingen suggesties aandragen. De raad wordt begeleid door een docent, die ook de vergaderingen bijwoont. Van elke bijeenkomst wordt een verslag gemaakt, dat besproken wordt met de directie.

De leerlingenraad geeft leerlingen een stem binnen de schoolorganisatie. Zij praten mee over wat er op school gebeurt en leveren een waardevolle bijdrage aan het schoolklimaat.

Doelen van de leerlingenraad:

- Leerlingen actief betrekken bij de schoolorganisatie;
- Oefenen met overleggen, samenwerken, discussiëren, argumenteren en presenteren;
- Kennismaken met de grondbeginselen van de democratie;
- Fungeren als klankbord voor de schoolleiding.

De leerlingenraad denkt mee over schoolactiviteiten, brengt ideeën in voor verbeteringen en helpt om de stem van alle leerlingen hoorbaar te maken binnen de school.

7 Ouders

Wij werken vanuit de aanname dat ouders onze ‘partners zijn in onderwijs en opvoeding’. In de contacten met ouders gaat het om tweerichtingsverkeer en wederkerigheid. Wij hechten zeer aan een goede samenwerking, omdat dit een belangrijke factor is voor leerlingen om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen.

Oudercontact

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor zowel de leerling als de ouders. Aan het begin van elk schooljaar, of op het moment dat een leerling start op de Sonnewijser, vindt een startgesprek plaats. Dit gesprek dient niet alleen als kennismaking, maar heeft als doel om samen met ouders en leerling te verkennen wat nodig is om het schooljaar tot een succes te maken. Daarbij stelt de mentor expliciet de vraag: “Wat vindt u belangrijk dat ik weet, zodat ik uw kind zo goed mogelijk kan begeleiden dit schooljaar?” Tijdens dit gesprek worden ook afspraken gemaakt over de manier van communicatie gedurende het schooljaar.

Nieuwsbrief

Elke maand ontvangen ouders een nieuwsbrief van de directie van de Sonnewijser. In deze nieuwsbrief blikken we terug op de afgelopen maand, delen we belangrijke ontwikkelingen binnen de school en kijken we vooruit naar de komende periode. U vindt hierin onder andere informatie over:

- Schoolbrede activiteiten en projecten;
- Bijzonderheden of veranderingen in het onderwijsaanbod;
- Belangrijke data en praktische zaken;
- Ontwikkelingen binnen de leerlingenzorg of organisatie;
- Actuele thema’s die spelen binnen school of onderwijs.

De nieuwsbrief wordt digitaal verstuurd naar alle ouders. Zo zorgen we ervoor dat alle ouders goed op de hoogte blijven van wat er speelt binnen de Sonnewijser.

Oudergesprekken

Gedurende het schooljaar nodigen we ouders minimaal drie keer uit voor een oudergesprek. Deze gesprekken worden gevoerd door de mentor en co-mentor en indien noodzakelijk sluit een lid van de Commissie van Begeleiding (CvB) aan. In het oudergesprek staat de ontwikkeling van de leerling centraal, zowel op cognitief als sociaal-emotioneel vlak. Omdat we het belangrijk vinden dat leerlingen actief betrokken zijn bij hun eigen leerproces, nemen zij in principe deel aan het gesprek. Zo leren zij reflecteren op hun ontwikkeling en worden zij eigenaar van hun leerdoelen. Tijdens het oudergesprek wordt ook het ontwikkelingsperspectief (OPP) besproken, geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Zowel ouders als leerling leveren input op de doelen en de benodigde ondersteuning die in het OPP zijn opgenomen.

Recht op informatie

Op de Sonnewijser vinden wij het belangrijk dat ouders goed geïnformeerd zijn over de ontwikkeling van hun zoon of dochter. Wanneer ouders gescheiden zijn of niet meer samenwonen, volgen wij de geldende wet- en regelgeving met betrekking tot informatieverstrekking.

Voor ouders die getrouwd zijn of samenwonen en gezamenlijk het gezag hebben over de leerling, wordt alle informatie standaard gedeeld met beide ouders. Dit geldt ook voor ouders die gescheiden zijn maar beiden het ouderlijk gezag hebben: zij hebben beide recht op dezelfde informatie, zoals

rapporten, uitnodigingen voor oudergesprekken en updates over de voortgang en het welzijn van hun zoon of dochter.

Beide ouders dienen hun actuele contactgegevens aan de school door te geven. In principe nodigen wij beide ouders uit voor oudergesprekken. Wij geven de voorkeur aan gezamenlijke gesprekken, zodat er eenduidige communicatie plaatsvindt rondom de ontwikkeling van de leerling. In uitzonderlijke gevallen kunnen, in overleg, aparte gesprekken worden gevoerd, mits dit in het belang van de leerling is en werkbaar blijft voor de school.

Ouders zonder gezag

Ook ouders zonder ouderlijk gezag hebben in principe recht op informatie over hun kind, maar zij moeten hier zelf actief om vragen. De Sonnewijser is niet verplicht om uit eigen beweging contact op te nemen met ouders zonder gezag.

- De ouder zonder gezag ontvangt uitsluitend informatie over belangrijke feiten en omstandigheden, zoals leerprestaties, schoolontwikkeling en gedrag.
- Als het om de vader gaat, moet hij de leerling formeel erkend hebben; zonder erkenning bestaat geen recht op informatie.
- De informatie die aan de ouder zonder gezag wordt verstrekt, is gelijk aan de informatie die de ouder met gezag ontvangt.
- Indien er sprake is van een rechterlijke uitspraak of advies van een psycholoog dat het verstrekken van informatie niet in het belang van de leerling is, kan het recht op informatie vervallen. In dat geval moet schriftelijk bewijs worden overlegd aan de locatiedirecteur. Dit wordt toegevoegd aan het leerlingdossier.

Overige naasten

Voogden hebben hetzelfde recht op informatie als ouders met gezag. Andere naasten, zoals grootouders, hebben geen wettelijk recht op informatie over de leerling, tenzij zij formeel als voogd zijn aangewezen.

Wat wij van ouders verwachten

- Geef bij inschrijving aan wie het ouderlijk gezag heeft.
- Houd de school op de hoogte van wijzigingen in de afspraken rondom gezag en contact of contactgegevens.
- Maak onderling afspraken over wie namens de leerling het contact met school onderhoudt.
- Neem bij twijfel of bijzondere omstandigheden altijd contact op met de locatiedirecteur om samen te kijken wat in het belang van de leerling is.

Op de Sonnewijser hanteren wij het uitgangspunt dat wij handelen in het belang van de leerling, met respect voor de wettelijke rechten en plichten van ouders. Wij zijn verantwoordelijk voor zorgvuldige informatieverstrekking, maar niet voor de onderlinge communicatie tussen ouders.

Medezeggenschapsraad (MR)

Het is wettelijk geregeld dat elke school in Nederland een medezeggenschapsraad (MR) heeft. Een MR bestaat uit ouders, personeel en leerlingen. Binnen Stichting Oosterwijs is er een MR voor zowel de Sterrenkijker als de Sonnewijser samen. De MR heeft als doel om namens alle ouders en het personeel mee te denken en te overleggen met het bestuur van de stichting over de (toekomstige) koers van de scholen, het onderwijsaanbod binnen de scholen en de daarbij behorende sociale ontwikkeling van kinderen.

Gezien de MR een vertegenwoordiging is van alle ouders en personeel, willen zij graag weten wat er onder ouders leeft. Wat gaat goed, maar vooral ook waar wordt ruimte voor mogelijkheden en verbetering gezien. De MR van stichting Oosterwijs is bereikbaar op mr@oosterwijs.nl

8 De zorg voor de kwaliteit van ons onderwijs.

Wij zijn trots op de wijze waarop ons stelsel van kwaliteitszorg doorwerkt in de onderwijspraktijk en het dagelijks handelen van onze leraren. Deze trots is oktober 2023 wederom bevestigd door de onderwijsinspectie. In het rapport van vierjaarlijks onderzoek schrijft de inspectie onder meer:

“De onderwijskwaliteit op de Sonnewijser VSO, Route Arbeid is als Voldoende beoordeeld. Met dit oordeel vervalt de waardering Goed die wij als inspectie in december 2020 hebben toegekend. Deze wijziging in de beslisregel van het funderend onderwijs is het gevolg van het besluit van de regering om de waardering Goed op schoolniveau af te schaffen met ingang van 1 augustus 2023. ... Op de Sonnewijser VSO, Route Arbeid, hebben de schoolleiding en het team duidelijk voor ogen wat zij met het onderwijs op de school willen bereiken. Ze kennen de doelgroep goed en houden in het aanbod, de begeleiding, het pedagogisch-didactisch handelen en de competentieontwikkeling rekening met het toekomstperspectief van de leerlingen.”

Verantwoording en dialoog

Onze kwaliteitszorg is sterk verbonden met de begrippen verantwoording en dialoog. Wij verantwoorden ons jaarlijks via een aantal katernen en/of rapportages. We spreken intensief met elkaar over de inhoud. We kiezen doelgericht voor een constructieve en open dialoog op zowel het niveau van het management als dat van het schoolteam. Dit omdat wij ‘zorg voor de kwaliteit’ beschouwen als een cyclisch proces én een leerproces. Door periodiek met elkaar vanuit verschillende invalshoeken op de (ervaren) kwaliteit van het gerealiseerde onderwijs te reflecteren, krijgen we steeds scherper in beeld hoe de beoogde doelen het beste gerealiseerd kunnen worden. Bovendien leidt de gezamenlijke focus op persoonlijk niveau tot meer kwaliteitsbewustzijn en het besef dat de maatschappelijke verantwoording onderdeel is van het vak.

Wij houden onze onderwijskwaliteit op een hoog niveau. In onze strategische koers 2022-2026 lees je hoe we dat doen en wat onze kwaliteitsambities zijn.

De strategische koers vertalen we naar een schoolplan en naar jaarplannen. Hierbij benutten we de data en analyses die we gedurende het schooljaar ophalen. In het schoolplan en de jaarplannen werken we uit op welke aspecten van de onderwijskwaliteit we ontwikkeling inzetten.

De pijlers van onze kwaliteitszorg

Onze zorg voor de onderwijskwaliteit berust op zes pijlers. Deze pijlers zijn:

- 1 de prestatieanalyse
- 2 de jaarlijkse analyse van onderwijsresultaten
- 3 de periodieke evaluatie kwaliteit onderwijsleerproces;
- 4 de tevredenheidsmetingen
- 5 de resultaten van jaar- en meerjaren doelstellingen;
- 6 de opbrengsten van interne audits

De prestatieanalyse

Jaarlijks brengen we de uitstroom en bestendinging van onze leerlingen in beeld. We zetten deze af tegen de normen die de Inspectie van het Onderwijs stelt en tegen onze eigen normen.

De jaarlijkse analyse van onderwijsresultaten

Twee keer per schooljaar relateren we de onderwijsresultaten van onze leerlingen aan vooral vastgestelde normen, de tussentijdse standaarden. De tussentijdse standaarden representeren welk functioneringsniveau we met leerlingen aan het einde van een bepaald onderwijsjaar willen bereiken zodat gewaarborgd is dat zij bij het verlaten van het voortgezet onderwijs:

de basisvaardigheden tenminste op het vereiste niveau beheersen;

het niveau van de sociale en maatschappelijke competenties tenminste in overeenstemming is met de resultaten wij als Sonnewijser met onze leerlingen willen bereiken.

De mentoren presenteren elk halfjaar de resultaten van hun leerlingen in een groepsbespreking. Vertrekpunt is dat de groepsbespreking een investering is die bijdraagt aan de professionele ontwikkeling en de effectiviteit van ons onderwijs. Het zijn de mentoren die daarbij de regie nemen met als doel 'het leren en het effect van het gegeven onderwijs op het leren van hun leerlingen, te stimuleren en te verbeteren'.

De eerste groepsbespreking is in januari en gericht op risicodetectie, zodat leraren tijdig actie kunnen ondernemen als bij een bepaald onderdeel sprake is van tegenvallende resultaten. In januari stellen de mentoren vast of de leraren of hun leerlingen 'op koers' zijn. 'Op koers' zijn de leerlingen waarvan zij inschatten dat als de (vaardigheids)groei uit het eerste halfjaar zich doorzet, zij aan het einde van het schooljaar het beoogde niveau van dat leerjaar zullen halen. De tweede groepsbespreking is in juni. Aan het einde van het schooljaar vergelijken de leraren opnieuw de onderwijsresultaten van hun leerlingen met de voor hen geldende tussentijdse standaarden. Zij concluderen dan hoeveel procent van mijn leerlingen presteerden dit schooljaar op, boven of onder het beoogde niveau in hun OPP. De conclusie op schoolniveau en dialoog daarover vatten we samen in de Katern Kwaliteitsanalyse schooljaar 2024- 2025.

De periodieke evaluatie kwaliteit onderwijsleerprocessen

Goed onderwijs staat of valt met goede leraren. Wil je het onderwijs verbeteren, focus dan op de ontwikkeling van de leraar en de verschillen in vaardigheden van de leraren in het team, zo is het advies. De intern begeleider observeert elk schooljaar aan de hand van een kijkwijzer bij elke leraar een les. Deze data analyseren we op schoolniveau zodat we weten welke onderdelen van het onderwijsleerproces we verder kunnen verbeteren of moeten borgen.

De tevredenheidsmetingen

Bij de periodieke schooldiagnose inventariseren we met enquêtes de kwaliteitsbeleving van onze leerlingen, ouders, personeel en het management. De tevredenheid van onze medewerkers, ouders en leerlingen peilen we elke twee jaar. De mening van stagebedrijven en de partners waarmee we werken meten we één keer in de vier jaar.

De uitkomst van de tevredenheidonderzoeken is een kwaliteitsprofiel dat per beleidsterrein de sterke en zwakke punten van ons onderwijs in beeld brengt.

De resultaten van jaar- en meerjaren doelstellingen

Op basis van de strategische koers van Stichting Oosterwijs en onze eigen ambities stellen we eenmaal per vier jaar een schoolplan op. Dit vertalen we naar schooljaarplannen. We werken de doelen in deze plannen uit in concrete acties erop om de doelstellingen in deze plannen te behalen. Jaarlijks evalueren we in hoeverre de doelstelling behaald zijn en bepalen we welke acties nodig zijn in het komende schooljaar om onze onderwijskwaliteit te behouden en verbeteren.

De opbrengsten van interne audits

Binnen Oosterwijs zijn we in schooljaar 2024-2025 gestart met interne audits. Alle locaties krijgen één keer per twee schooljaren een audit van een auditteam. Dit auditteam bestaat uit Oosterwijscollega's die de school bezoeken. Tijdens de audit ontstaat een onafhankelijk beeld van de basiskwaliteit van de school en krijgen we input met betrekking tot een zelf geformuleerde onderzoeksvraag op het vlak van de basiskwaliteit. Ook brengen we een 'parel' in beeld, waardoor gedeeld wordt waar we trots op zijn. In december 2025 staat de interne audit voor onze school gepland.

Onze plannen voor het komende schooljaar

Het onderhouden en behouden van duurzaam kwalitatief goed onderwijs is geen sinecure. Werkwijzen borgen zodat ze blijvend zijn en een vruchtbare bodem vormen voor nieuwe verandering en verbeteringen is onze belangrijkste opgave.

In het schooljaar 2025 – 2026:

- gaan we de scholing 'Arrangeren door classificeren' afronden, deze heeft als doel at er school breed door al het personeel op eenzelfde manier naar het gedrag van leerlingen wordt gekeken en het bijpassende leerkrachtgedrag ingezet wordt.
- gaan we de mogelijkheden van Presentis, ons leerlingvolgsysteem, verder uitwerken waardoor we ook het Ontwikkelingsperspectief hierin is opgenomen en het portfolio van de leerling. Leerlingen en ouders gaan toegang krijgen tot de Presentisapp.
- gaan we de pilot die we dit schooljaar gestart zijn met onze leerlijn op het gebied van competentieontwikkeling en gedifferentieerd werken verder ontwikkelen.
- gaan we ons aanbod van de Trajecten Op Maat verder uitwerken en beschrijven.
- bouwen we aan een stabiel netwerk met samenwerkingspartners om binnen ons onderwijs de kansen voor de leerlingen te vergroten, hierbij richten we ons op de toekomst en dus inclusief onderwijs.

Verder gaan we op het niveau van Stichting Oosterwijs bijdragen aan de nieuwe koers en de samenwerking steeds meer opzoeken met de andere locaties binnen Oosterwijs.

Ons doel is om op het niveau van Oosterwijs te komen tot een curriculum waarin de onderwijsprogramma's van twee 'aangrenzende' uitstroomprofielen op elkaar zijn afgestemd zodat we het geplande onderwijsaanbod flexibel en op maat kunnen inzetten en leerlingen zich op verschillende manieren door ons onderwijs kunnen bewegen.

9 Wat u nog meer wil weten

Leerlingen ontvangen aan het begin van het schooljaar een informatieboekje. Het informatieboekje is een aanvulling op de schoolgids. Een deel van de informatie staat ook in deze schoolgids omdat die info ook voor ouders van belang is.

We vermelden nu eerst de praktische informatie die van belang is voor dit schooljaar; daarna volgt de meer algemene informatie.

Schooltijden

De schooldagen hebben een vast ritme. Elke schooldag begint om 8.25 en eindigt om 14.20 uur. Op de eerste schooldag krijgen de leerlingen hun lesrooster zodat duidelijk is op welke dagen ze welke lessen hebben.

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Onderbouw	8.25 -14.20	8.25 -14.20	8.25 -14.20	8.25 -14.20	8.25 -14.20
Bovenbouw	8.25 -14.20	8.25 -14.20	8.25-12.15	Stage	Stage

MBO1 Afhankelijk van het rooster 1, 2 of 3 lesdagen, starten om 8.25 uur, dagen tot 12.15 uur of tot 14.20 uur. In combinatie met stagedagen.

TOM
Trajecten op maat In deze klas bieden we de leerlingen een onderwijsTraject Op Maat (TOM). Om een leerling een aangepast onderwijsprogramma te kunnen bieden met minder onderwijsuren, is instemming nodig van de ouders, de onderwijsinspectie en ons bestuur. In het handelingsdeel van het OPP, het deel van het OPP dat ouders jaarlijks voor akkoord ondertekenen, van de leerling staat waarom de schooltijden zijn aangepast, waaruit het onderwijsprogramma bestaat en om hoeveel onderwijstijd per week het gaat. Daarnaast staat in het OPP hoe de leerling weer toegroeit naar het volledig aantal uren op school. Afwijking van onderwijstijd geldt in beginsel voor één schooljaar. De school moet ieder jaar opnieuw bij de inspectie een aanvraag doen totdat de leerling volledig naar school gaat of niet meer op school is ingeschreven.

Stage Incidenteel vragen wij leerlingen te vervoeren naar hun stageadres, dit betreft dan een externe onderwijsomgeving. Dit is alleen als zij niet in staat zijn om zelfstandig te reizen en in hoge mate afhankelijk zijn van begeleidingsondersteuning. We trachten de stage thuis en nabij te laten uitvoeren.

De pauzes

In de ochtend is er een pauze van 15 minuten. Leerlingen kunnen dan buiten, in de aula of in de klas iets eten of drinken. Tussen de middag krijgen de leerlingen 20 minuten de tijd om te lunchen. Zij nemen de lunch mee van thuis. We vinden het belangrijk dat leerlingen gezond eten en drinken. Energiedrankjes en grootverpakkingen zijn dan ook niet toegestaan. Eén keer in de week kunnen leerlingen voor 0,50 cent iets lekkers te kopen dat door leerlingen zelf in onze eigen keuken is gemaakt. Verder is het niet nodig om geld mee naar school te nemen.

Gezonde school

Jongeren die voldoende bewegen en gezond eten en drinken voelen zich beter. Daarom doet de Sonnewijser mee aan het project 'Gezonde School' van het Voedingscentrum. Op school worden leerlingen gestimuleerd om gezonde producten te eten en (meer) water te drinken.

Tijdens de kookles en in de pauzes wordt dit in de praktijk gebracht. We maken leerlingen bewust om gezondere keuzes te maken tijdens de lessen WO, burgerschap, groen en wonen. Het assortiment van "de lunchsnack" op dinsdag biedt vers gemaakte, gezondere producten die minder calorieën, zout, suikers en verzadigde vetten bevatten. Eén keer per vier weken kan elke leerling de gezondste lunchsnack proeven en daarna is deze drie weken gratis verkrijgbaar. Daarnaast bieden we de leerlingen gratis fruit aan.

Om een gezonde levensstijl te bevorderen zijn het gebouw en het schoolplein zijn volledig rookvrij. Binnen verschillende lessen in ons programma is preventief aandacht voor de schadelijkheid van het gebruik van rook- en genotsmiddelen. In verschillende leerjaren wordt hier aandacht aan besteed door onder andere het uitnodigen van gastdocenten en ervaringsdeskundigen.

Toezicht

Vanaf 8.10 uur is de deur van de school open. Vanaf dat moment vallen de leerlingen onder onze toezichtregeling. Dit betekent dat zij tot de bel in de klas of op het plein blijven. Een kwartier vóór en na schooltijd en tijdens de pauzes is er binnen en buiten toezicht. Wij zijn een [rookvrije school](#). Dus roken is overal op school is verboden.

Schoolspullen

Wij zorgen als school voor de leermiddelen en leermaterialen. Dat betekent dat de leerlingen van ons de boeken, schriften, mappen etc. krijgen en dat wij ook zorgen voor spullen zoals lijm, scharen, linialen en rekenmachines.

Kluisjes

Aan het begin van het schooljaar krijgen de leerlingen van hun mentor een kluisje toegewezen. Leerlingen kunnen waardevolle spullen in hun kluisje opbergen.

Mobiele telefoons

Mobiele telefoons dienen aan de start van de lesdag ingeleverd te worden. Leerlingen krijgen deze einde van de dag terug, ofwel "Mobieltjes thuis of in de kluis."

Gymkleding en schoenen

Bij 'beweging en sport' dragen de leerlingen sportkleding, dus andere kleding dan die zij de rest van de dag op school aan hebben. Leerlingen kunnen sporten in kleding die lekker zit bij bewegingsactiviteiten. Voor schoenen is er wel een beperking: schoenen met een zwarte zool zijn niet toegestaan. Verder is het dragen van horloges, armbanden, ringen, kettingen, oorbellen en piercings etc. om veiligheidsredenen niet toegestaan. De leerlingen kunnen deze sieraden in hun kluisje opbergen.

Europees Sociaal Fonds

De begeleiding richting een opleiding of werk maakt deel uit van een project dat onder het Europees Sociaal Fonds (ESF) valt. Het ESF investeert in jouw toekomst en is medefinancier van het ESF project 'Arbeidsmarktregio Noordoost-Brabant PRO/VSO (ESF ARNO REACT 2024-2025). De administratie van het ESF project wordt gevoerd door de gemeente 's-Hertogenbosch. De gemeente 's-Hertogenbosch is verplicht om jouw persoonsgegevens in hun administratie op te nemen. Deze worden aan hen doorgestuurd.

EUROPESE UNIE
Europees Sociaal Fonds
*Mede gefinancierd vanwege de reactie van
de Unie op de COVID-19-pandemie.*

Het Europees Sociaal Fonds investeert in jouw toekomst!

Verzekeringen

De Sonnewijser beschikt over een collectieve ongevallenverzekering. Leerlingen zijn daarmee tegen ongevallen op school en tijdens festiviteiten die de school organiseert, verzekerd. De ongevallenverzekering dekt niet de wettelijke aansprakelijkheid van leerlingen. Die verzekering moet iedereen zelf bij een verzekeringsmaatschappij afsluiten. Ook diefstal, schade aan gebouw, meubilair, inventaris etc. is niet gedekt.

Nu gaan er op iedere school wel eens dingen kapot, zo ook bij ons. Sommige dingen gaan per ongeluk of in het gebruik kapot. Anders ligt dit met *schade* die een leerling opzettelijk veroorzaakt. Wij vinden het zonde om geld uit te geven aan het vervangen van dingen die opzettelijk zijn vernield. Als school kiezen wij er dan ook voor om de kosten van bewust vernielde zaken op leerling en ouders te verhalen.

Vakantierooster schooljaar 2025 - 2026

Route Arbeid Oss valt onder regio Zuid. We starten het schooljaar op 18 augustus.

Herfstvakantie	maandag 13 t/m vrijdag 17 oktober 2025
Kerstvakantie	maandag 22 december 2025 t/m vrijdag 2 januari 2026
Voorjaarsvakantie	maandag 16 februari t/m vrijdag 20 februari 2026
2e Paasdag	maandag 6 april 2026
Meivakantie	maandag 20 april t/m vrijdag 1 mei 2026
Bevrijdingsdag	dinsdag 5 mei 2026
Hemelvaart	donderdag 14 mei en vrijdag 15 mei 2026
2e Pinksterdag	maandag 25 mei 2026
Zomervakantie	maandag 13 juli t/m vrijdag 21 augustus 2026

Studiedagen schooljaar 2025 – 2026

Voor dit schooljaar zijn 7 studiedagen en 2 studiemiddagen gepland. Tijdens studie(mid)dagen zijn leerlingen vrij.

- Vrijdag 12 september
- Maandag 17 november
- Vrijdag 19 december studiemiddag, les tot 12.15 uur
- Maandag 5 januari
- Woensdag 4 februari
- Donderdag 12 maart studiemiddag, les tot 12.15 uur
- Donderdag 4 juni
- Maandag 8 juni
- Vrijdag 10 juli

Verzuim

Ziekte

Iedereen wordt wel eens ziek, soms duurt dit een paar dagen, soms langer. Het kan ook voorkomen dat een leerling vaker in een jaar ziek is en hierdoor te veel onderwijs mist. Bij veelvuldig ziekteverzuim zonder dat hiervoor bij ons een geldige reden bekend is, nodigen we u en uw kind uit voor een gesprek. Doel van dit gesprek is 'verder schoolverzuim en risico op voortijdige schooluitval zoveel mogelijk voorkomen'.

We verwachten dat u vóór 8.20 uur aan ons meldt dat uw kind ziek is. Dit kan per app of met een telefoontje naar de mentor of via het algemene nummer van de school:

Oss: 0412 - 62 55 44

Uw kind weer beter melden, kan op dezelfde manier. Als een leerling zonder bericht afwezig is, nemen wij contact op met thuis.

Ongeoorloofd verzuim

Bij schoolverzuim zonder geldige reden - het zogeheten 'ongeoorloofd schoolverzuim' - zijn wij gebonden aan wettelijke regels. Wij zijn verplicht verzuim te melden bij het verzuimloket van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De regels zijn streng. Zo moet de schoolleiding als een leerling 4 lesweken na elkaar in totaal 16 uren les- of praktijktijd afwezig is, dit aan DUO melden. Te laat in de les komen, valt ook onder ongeoorloofd schoolverzuim.

DUO geeft de melding vervolgens door aan de leerplichtambtenaar van de gemeente. Die onderzoekt of het spijbelen komt door problemen in de persoonlijke situatie van de jongere en schakelt zo nodig hulpverlening of begeleiding in. Van ouders wordt verwacht dat zij meewerken aan het stoppen van het verzuim. Als ouders niets of niet genoeg doen, is sprake van verwijtbaarheid en zijn ze strafbaar. De leerplichtambtenaar maakt in dat geval een proces-verbaal op en stuurt dat naar het Openbaar Ministerie. Een leerling van twaalf jaar of ouder kan zelf ook strafbaar zijn.

Leerlingen nemen deel alle voor hen bestemde onderwijsactiviteiten. Op aanvraag van ouders, of wanneer de leerling meerderjarig is, de leerling, kan een vrijstelling van onderwijsactiviteiten worden verleend. De directeur bepaalt welke vervangende activiteit wordt georganiseerd.

Wanneer behandeling of therapie onder schooltijd buiten de school plaatsvindt, dient u dit schriftelijk aan te vragen bij de directeur. De Commissie van Begeleiding bepaalt of dit mogelijk is.

Buitengewoon verlof

Uitgangspunt is dat jongeren zonder startkwalificatie elke schooldag naar school gaan. De leerplichtwet kent geen snipperdagen of extra vakanties. Wel kunnen we bij bepaalde omstandigheden extra vrij geven zoals bijvoorbeeld voor een bezoek aan de tandarts of de dokter en voor speciale familiebijeenkomsten als bruiloften of overlijden.

Bij bepaalde bijzondere omstandigheden kan de locatieleider extra vrij geven. Dit kan bijvoorbeeld bij feestdagen die voortvloeien uit godsdienst of levensovertuiging of bij bepaalde familieaangelegenheden. De locatieleider kan op verzoek ook extra vakantie toestaan. Dan moet wel aan alle drie de nu volgende voorwaarden zijn voldaan:

- 1 Ten minste één van de ouders heeft een beroep met seizoensgebonden werkzaamheden, bijvoorbeeld in de agrarische sector of de horeca;
- 2 Het gezin kan in dat schooljaar in geen van de andere schoolvakanties met vakantie;
- 3 De extra vakantie valt niet in de eerste twee weken van het schooljaar.

Elke verlof moet formeel worden aangevraagd. Dat is een wettelijke vereiste. De extra vakantie waarvoor de locatieleider toestemming mag geven, mag nooit langer dan tien achtereenvolgende schooldagen duren.

Wij verwachten van onze ouders dat zij zeer terughoudend zijn in het aanvragen van extra verlof. Het formulier waarmee het buitengewoon verlof aangevraagd kan worden, vind je op onze website bij 'praktische zaken': <https://www.sonnewijser-arbeid.nl/praktische-zaken/abc-begrippenlijst>. Daar vind je ook een uitgebreide toelichting op de regels en de mogelijke uitzonderingen. Zo kun je daarin ook lezen voor welke zaken je wel of geen verlof krijgt.

Stagiaires

Het is belangrijk dat studenten via een stageplaats praktijkervaring op kunnen doen. Bij ons gaat het om studenten Orthopedagogiek en studenten Social Work. Deze studenten voeren onder verantwoordelijkheid van hun stagebegeleider stageopdrachten uit. Ze geven bijvoorbeeld bepaalde lessen, leren hoe ze een OPP opstellen en leren hoe ze leerlingen tijdens activiteiten kunnen observeren.

Vervanging van leraren

Uitgangspunt is dat wij bij ziekte van een leraar altijd proberen om deze te vervangen. Dat kan door een ambulante leraar in te zetten of een collega te vragen extra te komen werken. Als het niet lukt om vervanging te vinden, schakelen we over naar thuisonderwijs. Dit zullen we alleen in uiterste nood doen en nooit zonder de ouders van tevoren op de hoogte te stellen.

Leerlingenvervoer

Uitgangspunt is dat leerlingen zoveel mogelijk zelf of met het openbaar vervoer naar school gaan. Soms kan dat echter niet. In dat geval kunt u bij de afdeling Onderwijs van de gemeente waarin u woont, om aangepast vervoer vragen. De vervoersregelingen van gemeenten verschillen maar meestal kiezen gemeenten voor vervoer per taxi(busje). Taxivervoer valt niet onder de verantwoordelijkheid van de school.

Vrijwillige ouderbijdrage

Stichting Oosterwijs vraagt geen ouderbijdrage. Alle leerlingen doen mee aan de extra activiteiten die wij buiten de lessen om organiseren zoals een sportdag en de kerstviering.

Sponsoring

Wij zijn als het op sponsoring aankomt, terughoudend. Wij zijn wel blij met schenkingen omdat daar geen tegenprestatie tegenover staat en wij dus niet beperkt worden in de wijze waarop wij ons onderwijs inrichten en organiseren. Schenkingen in welke vorm dan ook zijn van harte welkom!

Privacy

Op onze school laten we met beeldmateriaal zien waar we mee bezig zijn. Vanzelfsprekend gaan wij zorgvuldig om met persoonlijke informatie en wordt er geen beeldmateriaal gebruikt waar schade door kan worden ondervonden. Bij aanmelding vragen we om een toestemmingsverklaring in te vullen zodat wij weten op welke manier we beeldmateriaal mogen gebruiken. Natuurlijk kan deze toestemming voor toekomstig gebruik worden ingetrokken. Neem daarvoor informatie op met school. Meer informatie over onze privacy regeling en het sociale media protocol is te vinden op onze website: <https://www.oosterwijs.nl/wij-zijn-oosterwijs/informatie>

Klachtenprocedure

Ondanks ons streven om een positief en veilig schoolklimaat voor iedereen te bieden, kan het zijn dat je niet tevreden bent en een klacht hebt. In de klachtenregeling lees je hoe we omgaan met klachten. Wanneer er klachten zijn, proberen wij die zo goed en snel mogelijk samen op te lossen. De klachtenregeling geldt voor alle leerlingen, ouders en medewerkers van stichting Oosterwijs. Het eerste aanspreekpunt voor ouders is altijd de leerkracht of de direct betrokkene(n). Kom je er samen niet uit, neem dan contact op met de directie van de school.

Je vindt de klachtenregeling op onze website: <https://www.oosterwijs.nl/wij-zijn-oosterwijs/informatie>

Vertrouwenspersonen

Leerlingen, ouders en medewerkers kunnen altijd de vertrouwenspersoon benaderen bij klachten over grensoverschrijdend en ongewenst gedrag. Binnen stichting Oosterwijs zijn meerdere vertrouwenspersonen werkzaam. Daarnaast is er een externe vertrouwenspersoon benoemd die onafhankelijk is van het bestuur en van scholen. Meer informatie over de vertrouwenspersonen en hun contactgegevens zijn te vinden op de website in de klachtenprocedure: <https://www.sonnewijser-arbeid.nl/praktische-zaken/abc-begrippenlijst>.

Vertrouwenspersoon op de locatie Route Arbeid Oss is Karlijn Menten, te bereiken op 0412-625544 en/of k.menten@sonnewijser.nl.

Gedragsverwachtingen

Wij willen als school samen met de leerlingen een samenleving creëren waarin belangrijke kernwaarden als liefde, geduld en respect dominant zijn. Deze waarden dragen we uit en zijn de pijlers van ons schoolklimaat. 'Je op school prettig en veilig voelen' is een belangrijke voorwaarde om tot leren te kunnen komen. Van de leerkrachten, maar ook zeker van de leerlingen verwachten wij een mate van verantwoordelijkheid hierbij. In het informatieboekje staat welk gedrag we van onze leerlingen verwachten. We noemen dit met een mooi woord 'gedragsverwachtingen'.

Met leerlingen die zich niet aan de gedragsverwachtingen houden, gaan we altijd in gesprek. Bij lichte overtredingen is dit meestal voldoende, soms kan een maatregel volgen. Bij zware overtredingen zoals bijvoorbeeld drugsgebruik of fysieke agressie reageren we altijd met maatregelen waarbij we ook de ouders betrekken.

Pestprotocol

Op de Sonnewijser is er veel aandacht voor de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen. Wij bieden ze een leeromgeving aan waarin leerling begeleid leren omgaan met elkaar, met conflicten, (sociale) spanning, vrije ruimte etc. In ons pestprotocol besteden we aandacht aan deze preventieve maatregelen. Hiernaast bevat het protocol richtlijnen bij geconstateerd en ervaren pestgedrag. Bij onze leerlingen is de perceptie en beleving van pestgedrag soms anders. Ook hier gaat het pestprotocol op in.

De anti-pestcoördinator van de Sonnewijser route Arbeid Oss is Anouk Rutten, te bereiken op 0412-625544 en/of a.rutten@sonnewijser.nl.

Schorsing

Bij leerlingen die zich herhaaldelijk niet aan de gedragsverwachtingen houden of bij ernstig grensoverschrijdend gedrag, kan schorsen zo'n maatregel zijn. De schorsingsprocedure is wettelijk verankerd. Bij het schorsen van een leerling toetst de onderwijsinspectie of het bestuur zich aan de wet houdt. In de wet staan de volgende regels voor schorsing op school:

- Het schoolbestuur kan een leerling voor ten hoogste één week (vijf schooldagen) schorsen.
- Dit besluit wordt schriftelijk bekendgemaakt. Indien de leerling jonger dan 18 jaar is, maakt het schoolbestuur de beslissing ook aan de ouders schriftelijk bekend.

- Als het gaat om een schorsing van langer dan één dag, dan moet de bestuurder de onderwijsinspectie schriftelijk op de hoogte brengen van de schorsing met opgave van redenen.

De mogelijkheid om in bezwaar te gaan tegen een schorsing staat niet expliciet in de onderwijswetten. Als u het als ouder of leerling niet eens bent met een schorsing, adviseren we u in gesprek te gaan met het bestuur. Als dit gesprek niet naar tevredenheid is verlopen, kunt u alsnog naar het schoolbestuur een (bezwaar)brief sturen. In deze brief beschrijft u waarom u het niet eens bent met de schorsing en vraagt u het schoolbestuur de beslissing te heroverwegen. Als het bestuur uw bezwaar niet aanvaardt, kunt u een klacht indienen bij de klachtencommissie (zie klachtenprocedure) of naar de civiele rechter stappen. In dat laatste geval dient u een advocaat in de arm nemen. Tijdens de schorsing loopt het onderwijs door en maakt de leerling de lesstof thuis of op een andere locatie.

Verwijdering

In bepaalde gevallen kan de Sonnewijser een leerling verwijderen. Dit houdt in dat de leerling geen toegang meer heeft tot de school. Dit gebeurt bijvoorbeeld als er sprake is van voortdurend storend ernstig agressief gedrag of als er ernstige conflicten zijn waarbij mogelijk ook de ouders zijn betrokken. Of een leerling van een school mag worden verwijderd, moet per geval worden beoordeeld. De rechter heeft hierbij het laatste woord. Er zijn wettelijke regels voor het verwijderen en de manier waarop de school ouders en leerling over de verwijdering informeert. Deze regels zijn als volgt:

- De beslissing over verwijdering van een leerling ligt bij het bestuur van de school. Voordat een leerling wordt verwijderd, moet het bestuur eerst naar het verhaal van de ouders en de betreffende medewerker luisteren. Een bestuur mag een leerling pas definitief verwijderen als er een andere school is gevonden of als de school aantoonbaar gedurende acht weken zonder succes heeft gezocht naar een andere school. De school is verplicht om de leerplichtambtenaar en de Inspectie direct in te lichten over een besluit tot verwijdering. Het bestuur moet altijd aangeven wat de reden is van de verwijdering.
- Het bestuur is verplicht ouders erop te wijzen dat zij bezwaar kunnen maken tegen de beslissing om hun kind te verwijderen. Ouders moeten een bezwaar binnen zes weken nadat het besluit schriftelijk aan hen kenbaar is gemaakt, schriftelijk indienen bij het bestuur van de school. Het bestuur neemt vervolgens binnen vier weken een beslissing op het bezwaar, maar niet voordat het de ouders of voogd in de gelegenheid heeft gesteld om hun bezwaren mondeling toe te lichten. De school moet ouders tevens in de gelegenheid stellen om kennis te nemen van de adviezen en rapporten die zijn gebruikt bij het besluit over de verwijdering van hun kind.
- Tijdens de bezwaarprocedure hoeft de school de leerling niet toe te laten. Als ouders dat toch willen, kunnen zij een kort geding aanspannen bij de civiele rechter. In het laatste geval moeten ouders zich laten bijstaan door een advocaat.
- Als de school in de beslissing op het bezwaar vasthoudt aan de verwijdering van de leerling, kunnen ouders de zaak voorleggen aan de civiele rechter. Ook dan moeten zij zich laten bijstaan door een advocaat.

Ouders of meerderjarige leerlingen kunnen een geschil over de verwijdering van een leerling aanhangig maken bij de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO), www.onderwijsgeschillen.nl. Het GPO komt binnen tien weken met een advies. Dit advies bevat een oordeel over de vraag of het

verzoek van de ouders gegrond is. Het advies is niet bindend. Het bestuur laat na bestudering van het advies aan de ouders weten of en zo ja, welke vervolgacties het onderneemt.

Contactgegevens GPO: telefoon: 030 – 280 9509 bereikbaar van 9.00 – 12.00 en 13.00 – 16.00 uur of per e-mail: info@onderwijsgeschillen.nl. Het postadres van GPO is Gebouw Woudstede, Zwarte Woud 2, 3524 SJ Utrecht.

Meldcode

Sinds 1 juli 2013 zijn bepaalde organisaties waaronder het onderwijs op grond van de ‘Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling’ verplicht om een meldcode vast te stellen. De meldcode waarborgt dat scholen zorgvuldig omgaan met signalen die wijzen op huiselijk geweld en/of kindermishandeling. De meldcode bevat vijf stappen die de professionals die vallen onder de wet moeten volgen. Deze stappen zijn gericht op:

- 1 het in kaart brengen van de signalen;
- 2 overleg;
- 3 gesprek met de betrokkene(n);
- 4 weging;
- 5 beslissing.

Binnen onze school is duidelijk wie welke stappen doorlopen. Onze maatschappelijke deskundige is bij alle stappen betrokken. Zij volgt regelmatig bijscholing en voorziet iedereen binnen de school informatie die nodig is om signalen te kunnen waarnemen en vervolgens op een juiste manier te handelen.

10 Tot slot

Met deze schoolgids hebben we u meegenomen in onze visie op onderwijs, begeleiding en ontwikkeling binnen Route Arbeid Oss. Ons onderwijs is erop gericht jongeren niet alleen kennis en vaardigheden mee te geven, maar hen vooral voor te bereiden op een betekenisvolle plek in de samenleving — met werk als belangrijke pijler.

We geloven dat arbeid perspectief biedt. Het geeft structuur, zingeving en zelfvertrouwen. Daarom staat het oefenen van werknemersvaardigheden centraal in onze leeromgeving. Onze leerlingen leren door te doen: in de praktijklokalen, tijdens stages en in échte werksituaties. Zo bouwen zij stap voor stap aan de competenties die nodig zijn om te kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt én aan de samenleving.

Inclusief onderwijs betekent voor ons: ieder kind telt mee, ieder kind doet mee. We sluiten aan bij wat jongeren kunnen, en dagen hen uit om te groeien. Door nauwe samenwerking met ouders, bedrijven en netwerkpartners maken we dat mogelijk. Samen bouwen we aan een toekomst waarin elke jongere gezien wordt, kansen krijgt en zijn of haar talent kan inzetten.

Hartelijk dank voor het vertrouwen en de samenwerking.

Namens het team van Route Arbeid Oss,
Femke van Berkel en Hennie Visser

11 Contactgegevens

- **Sonnewijser Route Arbeid Oss**

Gerrit van der Veenstraat 24 5348RD Oss

0412-625544

arbeid.oss@sonnewijser.nl

Locatiedirecteur Oss: Femke van Berkel, f.vanberkel@sonnewijser.nl

Orthopedagogen: Anouk Rutten, a.rutten@sonnewijser.nl

Karlijn Menten, k.menten@sonnewijser.nl

Intern begeleider: Anke van Gorkum, a.vangorkum@sonnewijser.nl

Bovenschools directeur: Hennie Visser, h.visser@sonnewijser.nl

- **Medezeggenschapsraad:** mr@oosterwijs.nl

- **Bestuur Stichting Oosterwijs:**

Wethouder van Eschstraat 58

5342AT Oss

0412-827979

- www.onderwijsinspectie.nl

- www.oosterwijs.nl

- www.sonnewijser-arbeid.nl